

Український державний університет залізничного транспорту
Затверджено
рішенням вченої ради
Економічного факультету
(назва факультету)

Рекомендовано
на засіданні кафедри
«Менеджмент і адміністрування»
(назва кафедри)

протокол № 1 від «30» серпня 2019 р.

протокол № 1 від «27»серпня 2019 р.

Декан економічного факультету
_____ Калабухін Ю.Є.
(підпис) (П.І.Б)

Завідувач кафедри «Менеджмент і адміністрування»
_____ Дейнека О.Г.
(підпис) (П.І.Б)

СИЛАБУС МЕНЕДЖМЕНТ ТРАНСПОРТНИХ ПОСЛУГ У ЗЕД

Семестр та рік навчання I семестр 2019-2020 навчального року
Освітній рівень (перший або другий) другий (магістр)

Галузь знань 07 Управління та адміністрування
Шифр та назва спеціальності 073 Менеджмент
Освітня програма Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності

Лекції та практичні заняття відповідно до розкладу <http://rasp.kart.edu.ua>

Команда викладачів:

Лектор: Крихтіна Юлія Олександрівна
(прізвище, ім'я, по-батькові)

Контакти лектора:
38 (057) 730-10-46, e-mail: kovalidze2@ukr.net

Веб-сторінка курсу: <http://do.kart.edu.ua/>

Додаткові інформаційні ресурси: <http://metod.kart.edu.ua>

МЕНЕДЖМЕНТ ТРАНСПОРТНИХ ПОСЛУГ У ЗЕД

І семестр 2019 курс силабус

28-І-МЗЕДм

(заочна форма навчання)

Лектор: Крихтіна Юлія Олександрівна

Практичні заняття: Крихтіна Юлія Олександрівна

Контакти: +38 (057) 730-10-46, e-mail: kovalidze2@ukr.net

Години прийому та консультації: кожен понеділок та середу з 12.40-14.00

У міжнародному поділі праці від роботи транспорту залежить ефективність, якість і розвиток зовнішньоекономічних зв'язків будь-якої країни. Транспорт є елементом практично будь-якого виду міжнародних економічних відносин.

В даний час, з огляду на всю складність функціонування світової транспортної системи, підприємству або фірмі, що займається зовнішньоекономічною діяльністю, стає все важче адекватно орієнтуватися на транспортному ринку того чи іншого регіону, а тим більше на ринку міжнародних перевезень. Особливості транспортної політики окремих країн, міжнародні угоди і правила перевезення вантажів і пасажирів, техніко-експлуатаційні та економічні характеристики окремих видів транспорту і транспортних засобів вимагають ретельного вивчення.

Метою викладання навчальної дисципліни «Менеджмент транспортних послуг у ЗЕД» є засвоєння особливостей формування транспортного ринку, закріплення отриманих раніше знань щодо техніко-економічних характеристик магістральних видів транспорту, які застосовуються у міжнародних

перевезеннях вантажів і пасажирів; формування у майбутніх фахівців системи теоретичних знань та практичних навичок у галузі менеджменту транспортного обслуговування підприємств, які займаються ЗЕД.

Завдання навчальної дисципліни: ознайомлення студентів із особливостями функціонування сучасного транспортного підприємства на ринку міжнародних послуг, засвоєння особливостей організації та умов транспортного обслуговування ЗЕД різними видами транспорту; вивчення особливостей функціонування сучасних транспортно-технологічних систем постачання вантажів та їх використання при міжнародних перевезеннях; вивчення особливостей діяльності посередників у транспортній справі; засвоєння спеціальних видів зовнішньоторговельних транспортних операцій.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є: вивчення особливостей управління транспортними послугами і організації діяльності транспортних мереж при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності.

Курс «Менеджмент транспортних послуг у ЗЕД» є одним із системотворчих у процесі формування компетенцій сучасного менеджера, який має теоретичне, методичне і одночасно прикладне значення.

Курс має на меті сформувати та розвинути наступні компетентності студентів:

1. Ціннісно-сміслову компетентність (набуття знань про особливості організації та управління транспортними послугами у зовнішньоекономічній діяльності);

2. Навчально-пізнавальну компетентність (здатність оцінювати максимальну тривалість перевезення комбінованим способом при бажаному прибутку по зовнішньоторговельній операції);

3. Інформаційну компетентність (розвиток вмінь студента до самостійного пошуку, аналізу, структурування та підбору потрібної інформації для вибору сучасних транспортно-технологічних систем постачання вантажів та їх використання при міжнародних перевезеннях за допомогою сучасних інформаційних технологій);

4. Комунікативну компетентність (розвиток у студента навичок роботи в команді шляхом реалізації групових проектів в області організації та управління транспортним обслуговуванням ЗЕД, використовуючи новітні інформаційні технології);

5. Компетентність особистісного самовдосконалення (елементи фізичного, духовного й інтелектуального саморозвитку, емоційної саморегуляції та самопідтримки; підтримка постійної жаги до самовдосконалення та самопізнання, шляхом постійного пошуку нетрадиційних підходів до вирішення задач, що потребують вирішення).

Чому ви маєте обрати цей курс?

Якщо вас цікавить питання менеджменту транспортних послуг у ЗЕД, ви хочете дізнатися яким чином здійснюється вибір найдешевшого способу організації транспортного забезпечення зовнішньоекономічної діяльності

підприємства, хочете знати особливості формування та функціонування міжнародного транспортного ринку, тоді вам просто обов'язково варто йти на цей курс!

Команда викладачів і ваші колеги будуть готові надати будь-яку допомогу з деякими з найбільш складних аспектів курсу по електронній пошті, на форумі і особисто - у робочий час.

Організація навчання

Цей курс, який вивчається з вересня по січень дає студентам глибоке розуміння щодо особливостей управління транспортними послугами при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності.

Кількість кредитів ECTS –3,5 (105 год).

Лекції – 30 годин.

Практичні заняття – 15 годин.

Самостійна робота – 60 годин.

Курс складається з однієї лекції кожного тижня та одного практичного заняття раз у два тижні. Він супроводжується текстовим матеріалом, презентаціями та груповими завданнями. Результатом навчання є вміння формувати раціональні схеми та методи перевезень, комплексного управління і координації робіт усіх видів транспорту при міжнародних перевезеннях

Теми курсу

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.

ЗАГАЛЬНІ ПІДХОДИ ДО ТРАНСПОРТНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

- Тема 1. Зміст транспортного забезпечення зовнішньоекономічної діяльності
- Тема 2. Організація транспортного забезпечення зовнішньоекономічної діяльності
- Тема 3. Організація і умови міжнародних перевезень на морському транспорті

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

ОРГАНІЗАЦІЯ І УМОВИ МІЖНАРОДНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ РІЗНИМИ ВИДАМИ ТРАНСПОРТУ

- Тема 4. Організація і умови міжнародних перевезень на залізничному транспорті
- Тема 5. Організація і умови міжнародних перевезень на автомобільному і повітряному транспорті
- Тема 6. Спеціальні види зовнішньоторговельних транспортних операцій
Посередництво в зовнішньоторговельних транспортних операціях

Менеджмент транспортних послуг у ЗЕД / схема курсу

Поміркуй	Лекції	Виконай
	Довідковий матеріал	
	Презентації	
	Обговорення в аудиторії	
	Групові завдання	
	Індивідуальні завдання	
	Індивідуальні консультації	
	Екзамен	

Практичні заняття курсу передбачають вивчення прийомів та методів управління міжнародними транспортними послугами із застосуванням інформаційних технологій. Виконання завдань супроводжується зануренням у суміжні дисципліни, що доповнюють теми, та формує у студента інформаційну та комунікативну компетентності.

Ресурси курсу

Інформація про курс розміщена на сайті Університету (<http://kart.edu.ua>), включаючи навчальний план, навчальний посібник, лекційні матеріали, і, завдання та правила оцінювання курсу.

Додатковий матеріал та посилання на електронні ресурси доступні на сайті Університету у розділі «дистанційне навчання» поряд із питаннями, над якими необхідно поміркувати під час підготовки для обговорення в аудиторії. Необхідна підготовка повинна бути завершена до початку наступної лекції.

Лекції та практичні заняття

Список основних лекцій курсу наведений нижче. Пильуйте за змінами у розкладі.

План лекцій, практичних і лабораторних занять

Тиждень	Кількість годин	Тема лекції	Кількість годин	Тема практичних, семінарських та лабораторних занять
1	2	Лекц.№1. Зміст транспортного забезпечення зовнішньоекономічної діяльності	2	ПР-1 Визначення можливості збереження продавцем величини валової виручки при переході до системи доставки продукції повітряним транспортом.
2	2	Лекц.№2. Роль транспортних операцій у зовнішньоекономічній діяльності.		
3	2	Лекц.№3. Транспортні посередники при організації ЗЕД	2	ПР-2 Визначення величині необхідного страхового запасу продукції за умов її рівномірного споживання зі складу

4	2	Лекц.№4. Критерії вибору видів транспорту та засобів перевезення у міжнародному сполученні.	2	
5	2	Лекц.№5. Сучасні транспортно - технологічні системи в організації ЗЕД	2	ПР-3 Вибір по критерію мінімуму приведених витрат найдешевшого способу організації транспортного забезпечення зовнішньоекономічної діяльності підприємства
6	2	Лекц.№6. Форми організації морських перевезень.		
7	2	Лекц.№7. Основні види документів, що оформляються при здійсненні міжнародних транспортних операцій.	2	ПР-4. Визначення рівновігідного об'єму перевезень при переході від одного виду транспорту до іншого.
8	2	Лекц.№8. Тарифи лінійного судноплавства		
9		Модульний контроль знань		
10	2	Лекц.№9. Організація і умови міжнародних перевезень на залізничному транспорті	2	ПР-5 Визначення максимальної тривалості перевезення комбінованим способом при бажаному прибутку по зовнішньоторговельній операції.
11	2	Лекц.№10. Організація і умови міжнародних перевезень на залізничному транспорті (продовження)		
12	2	Лекц.№11. Організація і умови міжнародних перевезень на автомобільному транспорті	2	ПР-6 Сучасні транспортно-технологічні системи доставки вантажів і їх застосування при міжнародних перевезеннях.
13	2	Лекц.№12 Організація і умови міжнародних перевезень на повітряному транспорті		
14	2	Лекц.№13. Транспортно-експедиторське обслуговування зовнішньоекономічної діяльності (продовження)	2	ПР-7 Транспортна документація при міжнародних перевезеннях вантажів.
15	2	Лекц.№14. Транспортно-експедиторське обслуговування зовнішньоекономічної діяльності.		
16	2	Лекц.№15. Страхування при здійсненні міжнародних перевезень вантажів	1	ПР- Транспортно-експедиторське обслуговування зовнішньоекономічної діяльності
17		Модульний контроль знань		
		Екзамен		

Самостійна робота

1. Роль транспортних операцій у зовнішньоекономічній діяльності.
2. Транспортні умови контрактів. Особливості контрактів міжнародного перевезення вантажів.
3. Тарифи лінійного судноплавства. Принципи ціноутворення в трамповому судноплаванні.
4. Митне оформлення вантажів при перевезеннях залізничним транспортом.

5. Особливості митного оформлення товарів, що перевозяться повітряним транспортом.

6. Транспортно-експедиторське обслуговування зовнішньоекономічної діяльності.

7. Основний зміст договору страхування відповідно до виду використовуваного транспорту.

8. Страхування вантажів і зовнішньоторговельний контракт.

Правила оцінювання

При заповненні заліково-екзаменаційної відомості та залікової книжки (індивідуального навчального плану) студента, оцінка, виставлена за 100-бальною шкалою, повинна бути переведена до національної шкали (5, 4, 3,) та шкали ECTS (A, B, C, D, E)

Визначення назви за державною шкалою(оцінка)	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS оцінка
ВІДМІННО – 5	<u>Відмінно</u> – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A
ДОБРЕ – 4	<u>Дуже добре</u> – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B
	<u>Добре</u> – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
ЗАДОВІЛЬНО - 3	<u>Задовільно</u> - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
	<u>Достатньо</u> – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-68	E
НЕЗАДОВІЛЬНО - 2	<u>Незадовільно</u> – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX
	<u>Незадовільно</u> - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	F

Ступінь залученості:

Мета участі в курсі – залучити вас до дискусії, розширити можливості навчання для себе та своїх однолітків та дати вам ще один спосіб перевірити свої погляди на питання застосування системного погляду щодо проблем

транспортного забезпечення ЗЕД. Участь буде оцінюватися на основі кількості та вірності ваших відповідей. Питання, хоча й заохочуються, однак не оцінюються в цьому блоці. Ми намагаємося надати всім студентам рівні та справедливі можливості для підвищення власною залученості. **Максимальна сума становить 10 балів.**

Практичні заняття:

Оцінюються за відвідуваннями (до 3 балів), ступенем залученості (до 7 балів) та стислою презентацією виконаного завдання (до 5 балів). **Максимальна сума становить 15 балів.**

Модульне тестування:

Оцінюються за вірними відповідями на тестові модульні питання (20 питань в тесті, кожна вірна відповідь оцінюється в 2 бали). **Максимальна кількість становить 40 балів за модуль.**

Екзамен:

Студент складає екзамен за результатами модульного 1-го та 2-го контролю шляхом накопичення балів. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент становить 100 (до 60 балів поточного контролю та до 40 балів тестування). Середнє арифметичне суми модульних оцінок складає екзаменаційний бал. Якщо студент не погоджується із запропонованими балами він може підвищити їх на екзамені, відповівши на питання викладача (Додаток 1).

Команда викладачів:

Крихтіна Юлія Олександрівна (<http://kart.edu.ua/kaf-mia-ua/kolectuv-kafedru-mia/kruhtyna-ua-ua>) – доцент кафедри менеджменту і адміністрування УкрДУЗТ. Кандидат економічних наук з 2009 року. Дисертацію захистила у спеціалізованій вченій раді Д.64.820.05 при Українській державній академії залізничного транспорту за спеціальністю 08.00.04-економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності), тема дисертації «Розробка економічного механізму ефективності ресурсозбереження на підприємствах транспорту (методичний підхід)». Напрямок наукової діяльності: управління фінансово-економічними ризиками транспортних підприємств при здійсненні логістичної та зовнішньоекономічної діяльності; економічні аспекти публічного управління та врядування. Автор понад 80 наукових праць.

Програмні результати навчання

- вміння вирішувати питання ефективного використання рухомого складу з урахуванням міжнародних норм та правил перевезень вантажів, організувати та управляти процесом доставки вантажів у міжнародному сполученні;

- здатність формувати раціональні схеми та методи перевезень, комплексного управління і координації робіт усіх видів транспорту при міжнародних перевезеннях;
- застосовувати отримані знання в галузі зовнішньоекономічної діяльності
- вміння аналізувати попит на транспортні послуги у міжнародному сполученні
- здатність формулювати основні техніко-економічні вимоги технічних об'єктів транспорту, що досліджуються
- демонструвати знання методів наукового дослідження технічних об'єктів.

Кодекс академічної доброчесності

Порушення Кодексу академічної доброчесності Українського державного університету залізничного транспорту є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним. Кодекс доступний за посиланням: <http://kart.edu.ua/documentu-zvo-ua>

Зокрема, дотримання Кодексу академічної доброчесності УкрДУЗТ означає, що вся робота на іспитах та заліках має виконуватися індивідуально. Під час виконання самостійної роботи студенти можуть консультуватися з викладачами та з іншими студентами, але повинні самостійно розв'язувати завдання, керуючись власними знаннями, уміннями та навичками. Посилання на всі ресурси та джерела (наприклад, у звітах, самостійних роботах чи презентаціях) повинні бути чітко визначені та оформлені належним чином. У разі спільної роботи з іншими студентами над виконанням індивідуальних завдань, ви повинні зазначити ступінь їх залученості до роботи.

Інтеграція студентів із обмеженими можливостями

Вища освіта є провідним чинником підвищення соціального статусу, досягнення духовної, матеріальної незалежності і соціалізації молоді з обмеженими функціональними можливостями й відображає стан розвитку демократичних процесів і гуманізації суспільства.

Для інтеграції студентів із обмеженими можливостями в освітній процес Українського державного університету залізничного транспорту створена система дистанційного навчання на основі сучасних педагогічних, інформаційних, телекомунікаційних технологій.

Доступ до матеріалів дистанційного навчання з цього курсу можна знайти за посиланням: <http://do.kart.edu.ua/>

Додаток 1

ПИТАННЯ ДО ЕКЗАМЕНУ З ДИСЦИПЛІНИ МЕНЕДЖМЕНТ ТРАНСПОРТНИХ ПОСЛУГ У ЗЕД

- 1 Техніко-економічні аспекти взаємодії видів транспорту.
- 2 Техніко-економічні показники роботи автомобільного транспорту при здійсненні ЗЕД.
- 3 Техніко-економічні показники роботи залізничного транспорту при здійсненні ЗЕД.
- 4 Техніко-економічні показники роботи водного транспорту при здійсненні ЗЕД.
- 5 Техніко-економічні показники роботи авіаційного транспорту при здійсненні ЗЕД.
- 6 Характеристика шляхів сполучення по видам транспорту.
- 7 Значення та сутність терміналів в кожному виді транспорту.
- 8 Характеристика МТК, що проходять по території України.
- 9 Характеристика МТК, що проходять по території Європи.
- 10 Характеристика МТК, що проходять по території країн СНД.
- 11 Міжнародна транспортна класифікація товарів - її сутність.
- 12 Порівняльна характеристика базових умов поставок по групам.
- 13 Характеристика розподілення обов'язків продавців та покупців під час поставок товарів по групам.
- 14 Порівняльна характеристика трампового та лінійного судноплавства.
- 15 Функції та види коносаменту.
- 16 Перелік транспортних документів необхідних для перевезення вантажів залізничним транспортом.
- 17 Перелік транспортних документів необхідних для перевезення вантажів автомобільним транспортом
- 18 Перелік транспортних документів необхідних для перевезення вантажів водним транспортом
- 19 Перелік транспортних документів необхідних для перевезення вантажів авіаційним транспортом
- 20 Функції та задачі транспортно-експедиторського підприємства.
- 21 Аналіз факторів, які враховуються при виборі виду транспорту
- 22 Характеристика терміналів для морських перевезень.
- 23 Порівняльна характеристика океанських та морських судів.
- 24 Закордонний досвід термінальних перевезень.
- 25 Вітчизняний досвід термінальних перевезень.
- 26 Порівняння основних показників роботи закордонних та вітчизняних терміналів.
- 27 Непродуктивні простої рухомого складу.
- 28 Продуктивні простої рухомого складу.

- 29 Поняття транспортного тарифу.
- 30 Кількісні та якісні характеристики тарифних систем.
- 31 Встановлення тарифів.
- 32 Побудова тарифів.
- 33 Склад витрат в тарифі.
- 34 Тарифні ставки та їх регулювання.
- 35 Економічна сутність та формування транспортних тарифів.
- 36 Тарифи на залізничному транспорті.
- 37 Тарифи на автомобільному транспорті.
- 38 Тарифи на річковому транспорті.
- 39 Тарифи на морському транспорті.
- 40 Фрахтовий ринок.
- 41 Правила формування транспортних тарифів.
- 42 Ціноутворюючі фактори.
- 43 Види транспортних тарифів.
- 44 Класифікація тарифів по формі побудови.
- 45 Наскрізний тариф як інструмент конкурентноздатності.
- 46 Поняття наскрізного тарифу.
- 47 Державне регулювання тарифів на транспорті.
- 48 Специфіка регулювання при визначенні тарифів.
- 49 Функції органів регулювання.
- 50 Загальні тарифи.
- 51 Виключні тарифи
- 52 Пільгові тарифи.
- 53 Основні фактори, від яких залежить розмір плати при перевезенні вантажів.
- 54 Види тарифів, які використовуються на автомобільному транспорті.
- 55 Функції органів, які регулюють визначення тарифів.
- 56 Методи регулювання тарифів.
- 57 Основні групи ціноутворюючих факторів.
- 58 Види транспортних тарифів їх класифікація.
- 59 Місцеві тарифи – як різновид загальних тарифів.
- 60 Характеристика диференціальних тарифів.
- 61 Характеристика пропорціональних тарифів
- 62 Характеристика акордних тарифів